Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria C

C/2024/6810

29.11.2024

ODPORÚČANIE RADY

z 21. októbra 2024

k hospodárskej politike, rozpočtovej politike, politike zamestnanosti a štrukturálnej politike Česka

(C/2024/6810)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 ([1]), a najmä na jeho článok 3 ods. 3,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

(1) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 ([2]), ktorým sa zriadil Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (ďalej len „mechanizmus“), nadobudlo účinnosť 19. februára 2021. Mechanizmus poskytuje členským štátom finančnú podporu na vykonávanie reforiem a investícií, pričom so sebou prináša fiškálny impulz financovaný Úniou. V súlade s prioritami európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík mechanizmus pomáha dosiahnuť hospodársku a sociálnu obnovu a vykonávanie udržateľných reforiem a investícií, najmä reforiem a investícií s cieľom podporiť zelenú a digitálnu transformáciu a posilniť odolnosť hospodárstiev členských štátov. Zároveň pomáha posilňovať verejné financie a podporovať rast a tvorbu pracovných miest v strednodobom a dlhodobom horizonte, posilňovať územnú súdržnosť v rámci Únie a podporovať pokračujúce vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv.

(2) Cieľom nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/435 ([3]) (ďalej len „nariadenie REPowerEU“), ktoré bolo prijaté 27. februára 2023, je postupne ukončovať závislosť Únie od dovozu ruských fosílnych palív. Pomohlo by to dosiahnuť energetickú bezpečnosť a diverzifikovať dodávky energie do Únie, pričom by sa zároveň zvýšila miera využívania obnoviteľných zdrojov energie, zvýšili by sa kapacity na uskladňovanie energie a energetická efektívnosť. Česko pridalo do svojho národného plánu obnovy a odolnosti novú kapitolu REPowerEU s cieľom financovať kľúčové reformy a investície, ktoré pomôžu dosiahnuť ciele plánu REPowerEU.

([1]) Ú. v. EÚ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).
([3]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/435 z 27. februára 2023, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2021/241, pokiaľ ide o kapitolu REPowerEU v plánoch obnovy a odolnosti, a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) 2021/1060 a (EÚ) 2021/1755 a smernica 2003/87/ES (Ú. v. EÚ L 63, 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

(3) Komisia 16. marca 2023 vydala oznámenie s názvom „Dlhodobá konkurencieschopnosť EÚ: výhľad na obdobie po roku 2030“, ktoré má slúžiť ako podklad pre rozhodnutia v príslušných oblastiach politiky a má vytvoriť rámcové podmienky pre zvyšovanie rastu. V oznámení sa konkurencieschopnosť vymedzuje na základe deviatich navzájom sa posilňujúcich faktorov. Spomedzi týchto faktorov sa prístup k súkromnému kapitálu, výskum a inovácia, vzdelávanie a zručnosti a fungovanie jednotného trhu javia ako kľúčové politické priority pre reformy a investície, ktoré majú vyriešiť súčasné výzvy v oblasti produktivity a zároveň upevniť dlhodobú konkurencieschopnosť Únie a jej členských štátov. Komisia 14. februára 2024 vydala oznámenie s názvom „Výročná správa 2024 o jednotnom trhu a konkurencieschopnosti“. V uvedenom oznámení sa podrobne opisujú silné stránky a výzvy európskeho jednotného trhu z hľadiska konkurencieschopnosti a na základe deviatich identifikovaných faktorov konkurencieschopnosti sa sleduje ročný pokrok.

(4) Komisia 21. novembra 2023 prijala ročný prieskum udržateľného rastu na rok 2024, čím odštartovala európsky semester na rok 2024. Európska rada 22. marca 2024 schválila priority ročného prieskumu udržateľného rastu na rok 2024, ktoré sú sústredené na štyri rozmery konkurencieschopnej udržateľnosti. Komisia 21. novembra 2023 prijala na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 ([4]) aj správu o mechanizme varovania na rok 2024, v ktorej Česko neurčila za jeden z členských štátov, ktoré môžu byť postihnuté nerovnováhami alebo ktorým môže hroziť, že budú postihnuté nerovnováhami, a v prípade ktorých bude potrebné vykonať hĺbkové preskúmanie. Komisia prijala aj odporúčanie na odporúčanie Rady o hospodárskej politike eurozóny a návrh spoločnej správy o zamestnanosti na rok 2024, v ktorej sa analyzuje vykonávanie usmernení pre politiky zamestnanosti a zásad Európskeho piliera sociálnych práv. Rada prijala odporúčanie Rady o hospodárskej politike eurozóny ([5]) (ďalej len „odporúčanie pre eurozónu na rok 2024“) 12. apríla 2024 a spoločnú správu o zamestnanosti 11. marca 2024.

(5) Dňa 30. apríla 2024 nadobudol účinnosť nový rámec Únie pre správu hospodárskych záležitostí. Rámec zahŕňa nové nariadenie (EÚ) 2024/1263 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade, zmenené nariadenie Rady (ES) č. 1467/97 ([6]) o urýchľovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku a zmenenú smernicu Rady 2011/85/EÚ ([7]) o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov. Cieľom tohto nového rámca pre správu hospodárskych záležitostí je podporovať zdravé a udržateľné verejné financie, udržateľný a inkluzívny rast a odolnosť prostredníctvom reforiem a investícií a predchádzať nadmerným deficitom verejných financií. Nový rámec pre správu hospodárskych záležitostí podporuje aj preberanie zodpovednosti zo strany členských štátov s dôraznejším zameraním na strednodobý horizont, sprevádzané účinnejším a koherentnejším vykonávaním. Každý členský štát má Rade a Komisii predložiť národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán. Národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán obsahuje fiškálne, reformné a investičné záväzky členského štátu, ktoré sa vzťahujú na plánovací horizont štyroch alebo piatich rokov v závislosti od bežnej dĺžky volebného obdobia národného zákonodarcu. Trajektória vývoja čistých výdavkov ([8]) v národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánoch má byť v súlade s požiadavkami nariadenia (EÚ) 2024/1263 vrátane požiadaviek na to, aby verejný dlh do konca obdobia úprav dosiahol alebo si udržal hodnoverne klesajúci trend alebo aby zostal na obozretnej úrovni pod 60 % hrubého domáceho produktu (HDP) a aby sa deficit verejných financií v strednodobom horizonte dostal pod referenčnú hodnotu 3 % HDP stanovenú v zmluve a/alebo sa pod ňou udržal. Ak sa členský štát zaviaže uskutočniť príslušný súbor reforiem a investícií v súlade s kritériami stanovenými v nariadení (EÚ) 2024/1263, obdobie úprav sa môže predĺžiť najviac o tri roky. V snahe podporiť prípravu týchto národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov uverejnila Komisia 21. júna 2024 usmernenia týkajúce sa informácií, ktoré majú členské štáty poskytovať vo svojich národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánoch a výročných správach o pokroku. V súlade s článkami 5 a 36 nariadenia (EÚ) 2024/1263 zaslala Komisia členským štátom v príslušných prípadoch referenčné trajektórie a technické informácie. Členské štáty majú predložiť svoje národné strednodobé fiškálno-štrukturálne plány do 20. septembra 2024, pokiaľ sa daný členský štát a Komisia nedohodnú na primeranom predĺžení tejto lehoty. Členské štáty môžu v súlade so svojimi vnútroštátnymi právnymi rámcami diskutovať o svojich návrhoch strednodobých plánov so svojimi národnými parlamentmi, môžu

([4]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).

([5]) Odporúčanie Rady z 12. apríla 2024 o hospodárskej politike eurozóny (Ú. v. EÚ C, C/2024/2807, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) Nariadenie Rady (ES) č. 1467/97 zo 7. júla 1997 o urýchľovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku (Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) Smernica Rady 2011/85/EÚ z 8. novembra 2011 o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Čisté výdavky v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263: „Čisté výdavky“ sú výdavky verejnej správy bez i) úrokových výdavkov; ii) diskrečných príjmových opatrení; iii) výdavkov na programy Únie plne kryté príjmami z fondov Únie; iv) vnútroštátnych výdavkov na spolufinancovanie programov financovaných Úniou; v) cyklických prvkov výdavkov na dávky v nezamestnanosti a vi) jednorazových a iných dočasných opatrení.

požiadať nezávislé fiškálne inštitúcie o vydanie stanoviska a môžu uskutočniť konzultácie so sociálnymi partnermi a inými vnútroštátnymi zainteresovanými stranami.

(6) Európsky semester sa v roku 2024 ďalej vyvíja v súlade s vykonávaním mechanizmu. Na plnenie priorít jednotlivých politík v rámci európskeho semestra je nevyhnutné, aby sa aj naďalej plne vykonávali plány obnovy a odolnosti, keďže tieto plány pomáhajú účinne riešiť všetky výzvy identifikované v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny vydaných v posledných rokoch alebo ich významnú časť. Odporúčania pre jednotlivé krajiny na roky 2019, 2020, 2022 a 2023 sú naďalej rovnako relevantné pre plány obnovy a odolnosti, ktoré boli zrevidované, aktualizované alebo zmenené v súlade s článkami 14, 18 a 21 nariadenia (EÚ) 2021/241.

(7) V súlade s článkom 18 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241 Česko predložilo Komisii 1. júna 2021 svoj národný plán obnovy a odolnosti. Komisia podľa článku 19 nariadenia (EÚ) 2021/241 posúdila relevantnosť, účinnosť, efektívnosť a koherentnosť plánu obnovy a odolnosti, a to v súlade s usmerneniami pre posudzovanie stanovenými v prílohe V k uvedenému nariadeniu. Rada 8. septembra 2021 prijala vykonávacie rozhodnutie o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Česka ([9]), ktoré bolo zmenené 16. októbra 2023 na základe článku 18 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241 s cieľom aktualizovať maximálny finančný príspevok na nenávratnú finančnú podporu, ako aj s cieľom zahrnúť kapitolu REPowerEU ([10]). Uvoľnenie platieb je podmienené prijatím rozhodnutia Komisie v súlade s článkom 24 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/241 o tom, že Česko uspokojivo splnilo príslušné míľniky a ciele stanovené vo vykonávacom rozhodnutí Rady. Keď sa hovorí o uspokojivom splnení, predpokladá sa, že v súvislosti s predchádzajúcimi míľnikmi a cieľmi, ktoré už boli dosiahnuté, nedošlo k zvratu.

(8) Česko 24. apríla 2024 predložilo svoj národný program reforiem na rok 2024 a 30. apríla 2024 svoj konvergenčný program na rok 2024 v súlade s článkom 8 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 ([11]). V súlade s článkom 27 nariadenia (EÚ) 2021/241 sa v národnom programe reforiem na rok 2024 zohľadňujú aj polročné správy Česka o pokroku dosiahnutom pri plnení jeho plánu obnovy a odolnosti.

(9) Komisia 19. júna 2024 uverejnila správu o krajine týkajúcu sa Česka na rok 2024. Posudzoval sa v nej pokrok, ktorý Česko dosiahlo pri plnení príslušných odporúčaní pre danú krajinu, ktoré prijala Rada v rokoch 2019 až 2023, a hodnotilo sa v nej vykonávanie plánu obnovy a odolnosti Česka. Na základe tejto analýzy sa v správe o krajine identifikovali nedostatky v súvislosti s výzvami, ktoré plán obnovy a odolnosti nerieši alebo ich rieši len čiastočne, ako aj v súvislosti s novými a vznikajúcimi výzvami. Okrem toho sa v nej posudzoval pokrok Česka pri vykonávaní Európskeho piliera sociálnych práv a pri dosahovaní hlavných cieľov Únie v oblasti zamestnanosti, zručností a znižovania chudoby, ako aj pokrok pri dosahovaní cieľov Organizácie Spojených národov v oblasti udržateľného rozvoja.

(10) Na základe údajov, ktoré overil Eurostat, sa deficit verejných financií Česka zvýšil z 3,2 % HDP v roku 2022 na 3,7 % HDP v roku 2023, zatiaľ čo dlh verejnej správy klesol zo 44,2 % HDP na konci roka 2022 na 44,0 % HDP na konci roka 2023. Ako je uvedené v oznámení Komisie z 8. marca 2023 s názvom „Usmernenia týkajúce sa fiškálnej politiky na rok 2024“, Komisia prijíma prvý krok k tomu, aby sa začali postupy pri nadmernom deficite na základe deficitu na základe výsledných údajov za rok 2023 v súlade so súčasnými právnymi ustanoveniami. Komisia vydala 19. júna 2024 správu podľa článku 126 ods. 3 zmluvy. V tejto správe sa posudzovala rozpočtová situácia Česka, keďže jeho deficit verejných financií v roku 2023 presiahol referenčnú hodnotu 3 % HDP stanovenú v zmluve. V správe sa dospelo k záveru, že na základe tohto posúdenia, a po zvážení stanoviska Hospodárskeho a finančného výboru vypracovaného podľa článku 126 ods. 4 zmluvy, Komisia v júli 2024 nenavrhne začatie postupu pri nadmernom deficite pre Česko.

([9]) ST 11047/21 INIT; ST 11047/21 ADD 1.

([10]) Vykonávacie rozhodnutie Rady zo 16. októbra 2023, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie z 8. septembra 2021 o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Česka (ST 13383/23 INIT; ST 13383/23 ADD 1).

([11]) Nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii (U. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1466/oj).

(11) Rada 12. júla 2022 odporučila ([12]), aby Česko prijalo opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby bol v roku 2023 rast primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov v súlade s celkovo neutrálnymi zámermi fiškálnej politiky ([13]), a aby pritom zohľadnilo pokračujúcu dočasnú a cielenú podporu pre domácnosti a podniky, ktoré sú najzraniteľnejšie voči zvyšovaniu cien energie, a pre ľudí utekajúcich z Ukrajiny. Česku sa odporučilo, aby bolo pripravené prispôsobiť bežné výdavky vyvíjajúcej sa situácii. Zároveň mu bolo odporučené, aby zvýšilo verejné investície do zelenej a digitálnej transformácie a energetickej bezpečnosti s ohľadom na iniciatívu REPowerEU, okrem iného aj využitím mechanizmu a iných fondov Únie. Podľa odhadov Komisie boli zámery fiškálnej politiky ([14]) v roku 2023 v kontexte vysokej inflácie reštriktívne, a to na úrovni 0,9 % HDP. Rast primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov (bez diskrečných príjmových opatrení) predstavoval v roku 2023 reštriktívny príspevok k zámerom fiškálnej politiky vo výške 0,7 % HDP. To zahŕňa zníženie nákladov na cielené núdzové podporné opatrenia pre domácnosti a podniky, ktoré sú najzraniteľnejšie voči zvyšovaniu cien energie, o 0,1 % HDP, ako aj zníženie nákladov na poskytnutie dočasnej ochrany vysídleným osobám z Ukrajiny o 0,1 % HDP. Možno teda konštatovať, že predpokladaný rast primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov v roku 2023 bol v súlade s odporúčaním Rady z 12. júla 2022. Výdavky financované z grantov v rámci mechanizmu a z iných fondov Únie dosiahli v roku 2023 výšku 1,1 % HDP. Investície financované z vnútroštátnych zdrojov dosiahli v roku 2023 výšku 4,4 % HDP, čo v porovnaní s rokom 2022 predstavuje nárast o 0,5 percentuálneho bodu. Česko financovalo dodatočné investície prostredníctvom mechanizmu a iných fondov Únie. Česko financovalo verejné investície do zelenej a digitálnej transformácie a energetickej bezpečnosti, ako sú renovácie v záujme energetickej efektívnosti a inštalácia obnoviteľných zdrojov energie, modernizácia a zvýšená bezpečnosť železníc a príprava projektov na elektrifikáciu, ochrana pred povodňami a zadržiavanie vody v pôde a obciach, projekty českých spoločností zamerané na znižovanie spotreby vody a uplatňovanie obehových riešení pre podniky, verejno-súkromné partnerstvá v oblasti výskumu a inovácií alebo poskytovanie digitálnych zariadení pre školy. Tieto verejné investície sa čiastočne financujú z mechanizmu a iných fondov Únie.

(12) V konvergenčnom programe na rok 2024 v makroekonomickom scenári, z ktorého vychádzajú rozpočtové projekcie, sa predpokladá rast reálneho HDP na úrovni 1,4 % v roku 2024 a na úrovni 2,6 % v roku 2025, zatiaľ čo predpokladaná inflácia meraná podľa harmonizovaného indexu spotrebiteľských cien (HICP) by sa mala v roku 2024 pohybovať na úrovni 2,7 % a v roku 2025 na úrovni 2,4 %. Očakáva sa, že deficit verejných financií klesne v roku 2024 na 2,3 % HDP a dosiahne 2,1 % HDP v roku 2025, zatiaľ čo pomer dlhu verejnej správy k HDP sa do konca roka 2024 zvýši na 45,5 % a na 46,4 % do konca roka 2025. Predpokladá sa, že po roku 2025 sa deficit verejných financií postupne zníži na 1,6 % HDP v roku 2026 a na 1,2 % v roku 2027. Plánuje sa teda, že saldo verejných financií zostane v horizonte programu pod referenčnou hodnotou 3 % HDP stanovenou v zmluve. Na druhej strane sa predpokladá, že po roku 2025 sa pomer dlhu verejnej správy k HDP zvýši na 47,1 % v roku 2026, po čom dôjde k jeho ustáleniu v roku 2027.

(13) V prognóze Komisie z jari 2024 sa predpokladá nárast reálneho HDP o 1,2 % v roku 2024 a o 2,8 % v roku 2025, zatiaľ čo inflácia meraná podľa HICP sa má pohybovať na úrovni 2,5 % v roku 2024 a 2,2 % v roku 2025.

(14) V prognóze Komisie z jari 2024 sa v roku 2024 počíta s deficitom verejných financií vo výške 2,4 % HDP, zatiaľ čo pomer dlhu verejnej správy k HDP sa má do konca roka 2024 zvýšiť na 45,2 %. Za znížením deficitu v roku 2024 stojí najmä zrušenie opatrení určených na zmiernenie vplyvu vysokých cien energie a vykonávanie konsolidačného balíka. Na základe odhadov Komisie majú byť zámery fiškálnej politiky v roku 2024 reštriktívne v rozsahu 2,3 % HDP.

(15) Podľa prognózy Komisie z jari 2024 sa očakáva, že z nenávratnej podpory (grantov) z mechanizmu sa v roku 2024 budú financovať výdavky vo výške 0,5 % HDP v porovnaní s 0,4 % HDP v roku 2023. Výdavky financované z grantov v rámci mechanizmu umožnia realizovať vysokokvalitné investície a reformy na zvýšenie produktivity bez toho, aby mali priamy vplyv na saldo verejných financií alebo verejný dlh Česka. Podľa prognózy Komisie z jari 2024 sa očakáva, že v roku 2024 sa budú z úverov v rámci mechanizmu financovať výdavky vo výške 0,1 % HDP (v porovnaní s 0 % HDP v roku 2023).

([12]) Odporúčanie Rady z 12. júla 2022, ktoré sa týka národného programu reforiem Česka na rok 2022 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Česka na rok 2022 (Ú. v. EÚ C 334, 1.9.2022, s. 19).

([13]) Na základe prognózy Komisie z jari 2024 sa strednodobý rast potenciálneho HDP Česka v roku 2023, ktorý sa používa na meranie zámerov fiškálnej politiky, v nominálnom vyjadrení odhaduje na 10,5 % na základe desaťročnej priemernej reálnej potenciálnej miery rastu a deflátora HDP na rok 2023.

([14]) Zámery fiškálnej politiky sú vymedzené ako miera ročnej zmeny východiskovej rozpočtovej pozície verejnej správy. Ich cieľom je posúdiť hospodársky impulz vyplývajúci z fiškálnych politík, a to tých, ktoré sú financované z vnútroštátnych zdrojov, ako aj tých, ktoré sú financované z rozpočtu Únie. Zámery fiškálnej politiky sa merajú ako rozdiel medzi i) strednodobým potenciálnym rastom a ii) zmenou primárnych výdavkov bez diskrečných príjmových opatrení (a bez dočasných núdzových opatrení súvisiacich s krízou spôsobenou pandémiou ochorenia COVID-19) a vrátane výdavkov financovaných z nenávratnej podpory (grantov) v rámci mechanizmu a iných fondov Únie.

(16) Rada 14. júla 2023 odporučila ([15]), aby Česko zabezpečilo obozretnú fiškálnu politiku, a to najmä tak, že nominálne zvýšenie čistých primárnych výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov ([16]) obmedzí v roku 2024 na najviac 6,0 %. Členské štáty boli vyzvané, aby pri plnení svojich rozpočtov na rok 2023 a príprave svojich rozpočtov na rok 2024 zohľadnili, že Komisia navrhne Rade, aby začala postupy pri nadmernom deficite na základe deficitu podľa výsledných údajov za rok 2023. Podľa prognózy Komisie z jari 2024 sa predpokladá, že čisté primárne výdavky Česka financované z vnútroštátnych zdrojov sa v roku 2024 znížia o 1,1 %, čo je nižšia úroveň ako odporúčaná maximálna miera rastu. To je v súlade s odporúčaním Rady.

(17) Rada okrem toho odporučila, aby Česko prijalo opatrenia s cieľom čo najskôr v rokoch 2023 a 2024 zrušiť platné núdzové podporné opatrenia v oblasti energetiky a použilo súvisiace úspory na zníženie deficitu verejných financií. Rada ďalej odporučila, že ak by si opätovné zvyšovanie cien energie vyžadovalo nové podporné opatrenia alebo pokračovanie existujúcich opatrení, Česko má zabezpečiť, aby sa takéto podporné opatrenia zameriavali na ochranu zraniteľných domácností a podnikov, aby boli fiškálne dostupné a aby sa nimi zachovali stimuly na úsporu energie. Podľa prognózy Komisie z jari 2024 sa čisté rozpočtové náklady ([17]) na podporné opatrenia v oblasti energetiky odhadujú na 1,2 % HDP v roku 2023, pričom sa predpokladá, že v roku 2024 budú na úrovni - 0,2 % HDP a v roku 2025 na úrovni 0,0 % HDP. Konkrétne sa predpokladá, že daň z neočakávaných ziskov zostane v platnosti aj v rokoch 2024 a 2025 ([18]). Ak by sa súvisiace úspory použili na zníženie deficitu verejných financií, ako to odporúčala Rada, tieto projekcie by v roku 2024 znamenali fiškálnu úpravu na úrovni 1,4 % HDP, zatiaľ čo čisté primárne výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov ([19]) predstavujú v danom roku reštriktívny príspevok k zámerom fiškálnej politiky vo výške 2,2 % HDP. Núdzové podporné opatrenia v oblasti energetiky boli zrušené v rokoch 2023 a 2024. To je v súlade s odporúčaním Rady. Navyše sa predpokladá, že sa súvisiace úspory v plnej miere použijú na zníženie deficitu verejných financií. To je rovnako v súlade s odporúčaním Rady.

(18) Rada zároveň odporučila, aby Česko zachovalo verejné investície financované z vnútroštátnych zdrojov a zabezpečilo účinné čerpanie grantov v rámci mechanizmu a účinné čerpanie iných fondov Únie, najmä s cieľom podporiť zelenú a digitálnu transformáciu. Podľa prognózy Komisie z jari 2024 sa predpokladá, že verejné investície financované z vnútroštátnych zdrojov sa zo 4,4 % HDP v roku 2023 znížia na 4,2 % HDP v roku 2024. Tento pokles je spôsobený tým, že sa končí programové obdobie štrukturálnych fondov Únie vzťahujúce sa na roky 2014 – 2020, pre ktoré boli finančné prostriedky k dispozícii do roku 2023. Vzhľadom na tento dodatočný faktor sa verejné investície v roku 2024 považujú za investície v súlade s odporúčaním Rady. Na druhej strane sa očakáva, že verejné výdavky financované z príjmov z fondov Únie vrátane grantov v rámci mechanizmu sa v roku 2024 znížia na úroveň 1,0 % HDP (z úrovne 1,1 % HDP v roku 2023). Tento pokles je spôsobený tým, že sa končí programové obdobie štrukturálnych fondov Únie vzťahujúce sa na roky 2014 – 2020, pre ktoré boli finančné prostriedky k dispozícii do roku 2023.

(19) Vychádzajúc z opatrení, ktoré boli v príslušných oblastiach politiky známe k dátumu uzávierky prognózy, a z predpokladu nezmenenej politiky sa v prognóze Komisie z jari 2024 predpokladá deficit verejných financií v roku 2025 na úrovni 1,9 % HDP. Pomer dlhu verejnej správy k HDP sa má do konca roka 2025 zvýšiť na 45,5 %. Zvýšenie pomeru dlhu k HDP v roku 2025 odráža najmä záporné celkové saldo, ktoré je čiastočne kompenzované rastom nominálneho HDP.

(20) Štrukturálne rozpočtové saldo Česka sa v rokoch 2014 – 2019 znížilo z takmer vyrovnaného salda na úroveň - 2,9 % v roku 2023. Stalo sa tak v dôsledku trvalých opatrení, ako sú zníženie dane z príjmu fyzických osôb a zvýšenie dávok sociálneho zabezpečenia, vrátane automatickej indexácie dôchodkov o infláciu, ktoré neboli dofinancované zodpovedajúcim rastom príjmov. V strednodobom až dlhodobom horizonte budú na fiškálnu udržateľnosť vyvíjané ďalšie tlaky, keďže bude dochádzať k nárastu nákladov na starnutie obyvateľstva. Česko v roku 2023 zmenilo prvý pilier dôchodkového systému vrátane zníženia indexácie dôchodkov a prísnejších pravidiel predčasného odchodu do dôchodku. Ak sa však neprijmú dodatočné zmeny, do roku 2060 sa predpokladá nárast výdavkov na dôchodky o približne 3 percentuálne body v dôsledku plánovaného zdvojnásobenia indexu ekonomickej závislosti poproduktívnej zložky ([20]), obmedzenia veku odchodu do dôchodku, ako aj stále vysokého počtu osôb, ktoré predčasne odchádzajú do dôchodku. Ak predpokladaný nárast verejných výdavkov súvisiacich so

([15]) Odporúčanie Rady zo 14. júla 2023, ktoré sa týka národného programu reforiem Česka na rok 2023 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Česka na rok 2023 (Ú. v. EÚ C 312, 1.9.2023, s. 22).

([16]) Čisté primárne výdavky sú vymedzené ako výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov bez i) diskrečných príjmových opatrení, ii) úrokových výdavkov, iii) výdavkov na cyklickú nezamestnanosť a iv) jednorazových a iných dočasných opatrení.

([17]) Údaj predstavuje úroveň ročných rozpočtových nákladov na tieto opatrenia vrátane príjmov a výdavkov a v príslušných prípadoch po odpočítaní príjmov z daní z neočakávaných ziskov dodávateľov energie.

([18]) Opatrenia, ktoré podľa Česka zostanú v platnosti do konca roka 2024, sa v prognóze Komisie z jari 2024 v zásade považujú za opatrenia s vplyvom na rozpočet aj v roku 2025.

([19]) Tento príspevok sa meria ako zmena primárnych výdavkov verejnej správy bez i) prírastkového vplyvu diskrečných príjmových opatrení na rozpočet, ii) jednorazových opatrení, iii) výdavkov na cyklickú nezamestnanosť a iv) výdavkov financovaných z nenávratnej podpory (grantov) v rámci mechanizmu a iných fondov Únie vo vzťahu k strednodobej (desaťročnej) priemernej potenciálnej miere rastu nominálneho HDP vyjadrenej ako pomer k nominálnemu HDP.

([20]) Podľa správy o starnutí obyvateľstva z roku 2024, ktorú vydala Komisia v apríli 2024.

starnutím obyvateľstva nebude dofinancovaný prostredníctvom zodpovedajúceho nárastu príjmov, mohli by sa zvýšiť riziká fiškálnej udržateľnosti v strednodobom a dlhodobom horizonte. Vláda navrhuje naviazať zákonný vek odchodu do dôchodku na strednú dĺžku života a spomaliť rast novo priznaných dôchodkov. Ak sa tieto zmeny podarí presadiť, môžu zlepšiť fiškálnu udržateľnosť dôchodkového systému. Medzi ďalšie možné opatrenia na dlhodobé riešenie fiškálnej udržateľnosti patrí zvýšenie ponuky pracovnej sily stimulovaním zvyšovania miery účasti ľudí v dôchodkovom veku na trhu práce.

(21) Konkurencieschopnosť a produktivitu brzdí nedostatok pracovníkov. Mohla by sa zvýšiť zamestnanosť matiek, čo naznačuje nízka miera zamestnanosti žien viacero rokov po pôrode. Od návratu do práce odrádza rodičov s nižším príjmom, a najmä matky, okrem nedostatku dostupnej starostlivosti o deti aj daňový systém a systém dávok. Trojročné obdobie rodičovskej dovolenky, vysoké odpočítateľné položky dane pre nepracujúcich manželských partnerov a rodinné dávky motivujúce rodiča s nižším príjmom k dlhším obdobiam voľna odrádzajú hlavne matky od návratu do práce alebo uchádzania sa o prácu. Zdanenie príjmov z práce druhej zárobkovo činnej osoby v domácnosti bolo v roku 2022 nad priemerom Únie a nad úrovňou daňovo-odvodového zaťaženia slobodných ľudí v rovnakom mzdovom pásme. Motivovanie rodičov s nižším príjmom k návratu do práce alebo uchádzaniu sa o prácu by podporilo aj vyššie príjmy pre dôchodkový systém.

(22) Celkové daňové príjmy Česka v pomere k HDP sú v roku 2022 výrazne pod priemerom Únie (35,3 % v porovnaní s priemerom Únie na úrovni 40,2 %). Rozšírenie základu dane zväčšením podielu daní, ktoré sú menej škodlivé pre rast, predstavuje možnosť, ako podporiť hospodársky rast a fiškálnu udržateľnosť. Periodické dane z nehnuteľností patria medzi dane, ktoré sú najmenej škodlivé pre rast, no príjmy z periodického zdaňovania nehnuteľností sú v krajine veľmi nízke – na úrovni 0,2 % HDP, pričom v Únii je priemer 1,0 % HDP (údaj za rok 2022). Napriek zvýšeniu periodických daní z nehnuteľností v roku 2024 sa však systém periodického zdaňovania budov a obytných jednotiek zakladá na rozlohe nehnuteľností, čo vedie k tomu, že sa nehnuteľnosti s rovnakou hodnotou nezdaňujú rovnako a že sa nezohľadňujú zmeny v hodnotách nehnuteľností. Ak by sa zaviedol systém oceňovania nehnuteľností, pri ktorom sa za základ dane volí hodnota nehnuteľnosti, ktorý zosúlaďuje hodnotu nehnuteľností s trhovými hodnotami a umožňuje pravidelnú aktualizáciu hodnoty majetku, zvýšila by sa účinnosť dane ako nástroja slúžiaceho na zmiernenie nárastu cien nehnuteľností a na čo najproduktívnejšie využívanie existujúceho bytového fondu. Na druhej strane by sa tým zvýšila cenová dostupnosť bývania a schopnosť ľudí presťahovať sa bližšie k pracovisku, čím by sa podporil hospodársky rast a zvýšili príjmy z periodických daní z nehnuteľností.

(23) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.2 prílohy V k uvedenému nariadeniu plán obnovy a odolnosti zahŕňa rozsiahly súbor vzájomne sa posilňujúcich reforiem a investícií, ktoré sa majú vykonať do roku 2026. Očakáva sa, že tieto reformy a investície pomôžu účinne riešiť buď všetky výzvy identifikované v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny, alebo aspoň ich značnú časť. Vzhľadom na tento náročný časový rámec je nevyhnutné čo najskôr pristúpiť k účinnému vykonávaniu tohto plánu obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU, aby sa posilnila dlhodobá konkurencieschopnosť Česka využitím zelenej a digitálnej transformácie a aby sa zároveň zabezpečila sociálna spravodlivosť. Ak sa majú splniť záväzky plánu obnovy a odolnosti do augusta 2026, je nevyhnutné, aby Česko pokračovalo vo vykonávaní reforiem a urýchlilo investície riešením príslušných výziev a zároveň aj posilnením kapacity čerpania. Čerpanie fondov na obnovu a odolnosť obmedzujú predovšetkým nedostatočné administratívne kapacity niektorých implementačných orgánov. Osobitne sa to prejavuje v oblastiach, v ktorých sa vyžadujú hlbšie odborné znalosti, ako sú zelená a digitálna transformácia. Aby sa v širšej miere preberala zodpovednosť za úspešné vykonanie plánu obnovy a odolnosti, naďalej treba systematicky zapájať miestne a regionálne orgány, sociálnych partnerov, občiansku spoločnosť a ďalšie relevantné zainteresované strany.

(24) Česko má v rámci preskúmania programov politiky súdržnosti v polovici trvania v súlade s článkom 18 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 ([21]) povinnosť preskúmať do marca 2025 každý program podporovaný Európskym fondom regionálneho rozvoja (EFRR), Európskym sociálnym fondom plus (ESF+), Kohéznym fondom a Fondom na spravodlivú transformáciu (FST), pričom má zohľadniť okrem iného výzvy identifikované v odporúčaniach pre danú krajinu na rok 2024, ako aj svoj národný energetický a klimatický plán. Na základe uvedeného preskúmania sa definitívne prideľujú finančné prostriedky Únie, ktoré sú súčasťou každého programu. Česko dosiahlo pokrok vo vykonávaní programov politiky súdržnosti a Európskeho piliera sociálnych práv, pretrvávajú však výzvy a značné regionálne rozdiely. Región Severozápad a v menšom rozsahu aj región

([21]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

Moravsko-Sliezsko sa ocitli v pasci rozvoja. Zásadný význam má zrýchlenie vykonávania programov politiky súdržnosti v spojení s posilnením administratívnej kapacity, a to najmä v týchto regiónoch. Priority dohodnuté v rámci programov politiky súdržnosti sú naďalej relevantné. Na zlepšenie čerpania finančných prostriedkov Únie malými obcami, malými až strednými podnikmi (MSP) a miestnymi mimovládnymi organizáciami, je potrebné predovšetkým rozvíjať administratívne kapacity regiónov, zlepšovať partnerstvá medzi nimi a posilňovať ich zodpovednosť. Na zrýchlenie zelenej transformácie treba zrealizovať investície podporujúce udržateľnú mestskú a regionálnu dopravu a infraštruktúru pre alternatívne palivá, a to v spojení s rozšírením využívania obnoviteľných zdrojov energie, ako aj investovaním do energetickej efektívnosti a obehového hospodárstva. Je dôležité dokončiť plánované kroky v oblasti adaptácie na zmenu klímy so zameraním na opatrenia na prirodzené zadržiavanie vody. Ďalšou prioritou je aj posilniť integráciu ľudí vysídlených z Ukrajiny, ktorí sú pod dočasnou ochranou, a to aj na trhu práce v súlade s ich zručnosťami. Naďalej treba venovať pozornosť dosahu opatrení, ktoré sa týkajú znevýhodnených skupín, ako sú Rómovia.

(25) V kontexte preskúmania v polovici trvania sa treba hlbšie zamerať na potenciál mobilizácie väčšieho objemu zdrojov zo súkromného sektora, a to najmä prostredníctvom širšieho využívania finančných nástrojov v kombinácii s grantmi. Takéto inovatívne nástroje môžu priniesť viac súkromných investícií, najmä pokiaľ ide o energetickú efektívnosť, riešenia v oblasti čistej energie a rozvoj podnikania. Kapacity Národnej rozvojovej banky by sa mali účinnejšie využívať na implementáciu finančných nástrojov v rámci programov politiky súdržnosti. S ohľadom na ambíciu Česka posunúť sa vyššie z úrovne mierneho inovátora, by krajina takisto mohla využiť Platformu strategických technológií pre Európu zriadenú nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/795 ([22]) v oblasti digitálnych a špičkových technologických inovácií, čistých technológií a technológií efektívne využívajúcich zdroje a biotechnológií, a v relevantných prípadoch v súlade s národnou stratégiou pre inteligentnú špecializáciu aj na podporu transformácie priemyslu.

(26) Popri hospodárskych a sociálnych výzvach, ktoré sa riešia v pláne obnovy a odolnosti a pomocou finančných prostriedkov Únie, Česko čelí viacerým ďalším výzvam súvisiacim s verejnou správou a konkurencieschopnosťou.

(27) Atraktivita verejnej správy Česka ako zamestnávateľa a schopnosť verejnej služby udržať talentovaných ľudí sú pod tlakom. Týka sa to najmä odborných a riadiacich pracovných miest a pracovných miest v oblasti informačných technológií. V roku 2023 nadobudla účinnosť zmena zákona o verejnej službe, ktorou sa zaviedli pevné pravidlá pre vyšších štátnych úradníkov, rýchlejší nábor a rozšírené možnosti na prilákanie externých uchádzačov. Roztrieštené riadenie ľudských zdrojov je však prekážkou systematickejšieho prístupu k riadeniu talentov. Veľkosť verejnej správy Česka je pod priemerom Únie, a to z hľadiska výdavkov aj počtu zamestnancov. No i tak sú pre porovnateľné úrovne vzdelania mzdy nižšie ako v súkromnom sektore a v porovnaní s rokom 2004 reálne klesli o viac ako 10 %, čo ďalej znižuje atraktivitu verejnej služby. Posilnenie schopnosti verejnej správy Česka prilákať, udržať a rozvíjať talentovaných ľudí je rozhodujúcim faktorom na zlepšenie jej efektívnosti a kvality jej služieb.

(28) Verejná správa Česka zohráva významnú úlohu pri udržovaní konkurencieschopnosti hospodárstva, nakoľko formuje regulačné prostredie a verejné investície, najmä pokiaľ ide o dvojakú transformáciu. Výkonnosť verejného sektora a efektívnosť verejnej správy Česka boli v roku 2022 naďalej stabilné a blízko priemeru Únie. Pretrvávajú však výzvy týkajúce sa strategického riadenia a tvorby politiky založenej na dôkazoch. Preto treba zmierniť uzavretosť jednotlivých rezortov a posilniť strategické riadiace kapacity v záujme zlepšenia konzistentnosti stratégií a ich implementácie naprieč politikami. Rozdrobenosť kapacít miestnej správy Česka je významným faktorom, ktorý okrem iného bráni malým príjemcom efektívne čerpať finančné prostriedky Únie. Schopnosť malých obcí, malých a stredných podnikov a miestnych mimovládnych organizácií čerpať finančné prostriedky Únie by sa zlepšila podporou žiadateľov, napríklad vymenovaním spoločných projektových manažérov a poskytovaním úplných informácií o tom, ako sa uchádzať o finančné prostriedky EÚ, na jednom mieste. Prioritou v tomto smere je rozvoj cielenej podpory na posilnenie kapacít miestnej správy v regiónoch so štrukturálnym znevýhodnením, ako sú Severozápad a Moravsko-Sliezsko. Na príklade Fondu na spravodlivú transformáciu (FST) je vidieť, ako by boli tieto regióny dynamickejšie, ak by mali významnejšiu úlohu pri určovaní svojich špecifických potrieb.

([22]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/795 z 29. februára 2024, ktorým sa zriaďuje Platforma strategických technológií pre Európu (platforma STEP) a mení sa smernica 2003/87/ES a nariadenia (EÚ) 2021/1058, (EÚ) 2021/1056, (EÚ) 2021/1057, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) 2021/1060, (EÚ) 2021/523, (EÚ) 2021/695, (EÚ) 2021/697 a (EÚ) 2021/241 (Ú. v. EÚ L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

(29) Inovačnú výkonnosť Česka naďalej tlmí neefektívny transfer technológií a vedomostí a slabé prepojenie medzi akademickou sférou a priemyselným sektorom. Verejné výdavky na výskum a vývoj financované podnikmi zostávajú na približne polovici priemeru Únie (0,023 % HDP v porovnaní s priemerom Únie 0,045 %) a v posledných rokoch mali klesajúci trend, čo svedčí o nízkom stupni spolupráce medzi akademickou sférou a podnikmi a slabých stimuloch na túto spoluprácu. To má závažný dosah na prenos výsledkov výskumu do ekonomiky a obmedzuje to inovačnú kapacitu Česka, o čom svedčí napríklad nízky počet patentových prihlášok, ktoré zostávajú hlboko pod priemerom Únie (0,83 percentuálneho bodu na miliardu HDP v roku 2020 v porovnaní s priemerom Únie 3,4 percentuálneho bodu). K riešeniu tejto výzvy by mohli prispieť opatrenia na štrukturálne zlepšenie a posilnenie transferu technológií v Česku, ktoré by boli zamerané osobitne na posilnenie účinnosti transferu technológií a podporu vytvárania spin-off podnikov. Očakáva sa, že projekt nástroja politickej podpory programu Horizont, ktorý začína 9. júna 2024, prinesie Česku konkrétnu podporu a odporúčania v príslušných oblastiach politiky, pokiaľ ide o rozširovanie prepojení medzi vedou a podnikmi.

(30) Účasť na vysokoškolskom vzdelávaní a jeho úspešné ukončenie klesajú, čím sa prehlbuje nedostatok kvalifikovaných pracovníkov. Dosiahnutý stupeň terciárneho vzdelania v skupine 25 až 34 ročných má od roku 2021 klesajúci trend a je štvrtý najhorší v Únii (33,7 % v porovnaní s priemerom Únie 43,1 %) a zďaleka tak nedosahuje cieľ Únie na úrovni 45 %. V rokoch 2016 až 2021 sa počet zapísaných študentov znížil o 11,6 %. Miera predčasného ukončenia štúdia je trvalo vysoká. Finančná podpora pre študentov je trvalo nízka (2,5 % verejných výdavkov verzus priemer Únie 18,8 %), a to napriek tomu, že z empirických dôkazov vyplýva vysoká návratnosť investícií do vyššieho vzdelania vo forme produktivity.

(31) Nedostatok pracovníkov a nesúlad medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami sú stále naliehavými výzvami, ktoré oslabujú konkurencieschopnosť českého hospodárstva. Dalo by sa to zlepšiť rôznymi opatreniami, ako je reforma regulovaných povolaní a väčšie zapojenie tripartitných platforiem spájajúcich relevantné zainteresované strany alebo odborníkov s cieľom riešiť dlhotrvajúci nedostatok kvalifikovaných pracovníkov. Česko okrem toho prijalo najvyšší počet osôb vysídlených z Ukrajiny pod dočasnou ochranou na obyvateľa v Únii. Viac ako 50 % z nich však zastáva menej kvalifikované pozície, ako mali na Ukrajine, pričom podľa údajov predstavuje zjavnú bariéru jazyk. Približne 30 % navyše uviedlo ako prekážku získania lepšieho zamestnania uznávanie kvalifikácií. Zjednodušenie uznávania zahraničných kvalifikácií a zvýšenie účasti nedostatočne zastúpených skupín vrátane osôb vysídlených z Ukrajiny pod dočasnou ochranou na trhu práce by mohlo zmierniť napätie na trhu práce,

TÝMTO ODPORÚČA, aby Česko v rokoch 2024 a 2025 prijalo opatrenia s cieľom:

1. včas predložiť strednodobý fiškálno-štrukturálny plán. V súlade s požiadavkami reformovaného Paktu stability a rastu obmedziť rast čistých výdavkov ([23]) v roku 2025 na mieru, ktorá je okrem iného v súlade so zachovaním deficitu verejných financií pod referenčnou hodnotou 3 % HDP stanovenou v zmluve a so zachovaním obozretnej úrovne verejného dlhu v strednodobom horizonte. Prijať opatrenia na zabezpečenie dlhodobej fiškálnej udržateľnosti dôchodkového systému. Obmedziť faktory v oblasti daní a dávok, ktoré odrádzajú rodičov od návratu do práce, s cieľom podporiť vyššiu účasť žien na trhu práce. Zlepšiť stimuly pre ľudí, ktorí sú blízko odchodu do dôchodku, aby pokračovali v práci. Podniknúť kroky na zvýšenie príjmov z periodických daní z nehnuteľností;

2. posilniť administratívne kapacity na správu plánu obnovy a odolnosti, zrýchliť realizáciu investícií a zachovať dynamiku pri vykonávaní reforiem. Riešiť príslušné výzvy s cieľom umožniť nepretržité, rýchle a účinné vykonávanie plánu obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU, a zabezpečiť tak dokončenie reforiem a investícií do augusta 2026. Urýchliť vykonávanie programov politiky súdržnosti. V kontexte preskúmania uvedených programov v polovici trvania sa naďalej zameriavať na dohodnuté priority, prijať opatrenia na lepšiu mobilizáciu zdrojov súkromného sektora, a to okrem iného aj prostredníctvom využívania inovatívnych finančných nástrojov, a súčasne zvážiť príležitosti, ktoré na zlepšenie konkurencieschopnosti ponúka iniciatíva Platformy strategických technológií pre Európu;

([23]) Podľa článku 2 bodu 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263 sú „čisté výdavky“ výdavky verejnej správy bez úrokových výdavkov, diskrečných príjmových opatrení, výdavkov na programy Únie plne kryté príjmami z fondov Únie, vnútroštátnych výdavkov na spolufinancovanie programov financovaných Úniou, cyklických prvkov výdavkov na dávky v nezamestnanosti a jednorazových a iných dočasných opatrení.

3. posilniť schopnosť verejnej správy Česka prilákať, udržať a rozvíjať talentovaných ľudí, najmä osoby s analytickými, riadiacimi a digitálnymi zručnosťami. Zmierniť uzavretosť jednotlivých rezortov a posilniť strategické riadiace kapacity v záujme zlepšenia konzistentnosti naprieč politikami. Podporiť spoluprácu medzi obecnými správami, a to aj poskytovaním podpory na budovanie administratívnych kapacít so zameraním na regióny so štrukturálnym znevýhodnením;

4. stimulovať inovácie zlepšením transferu technológií z akademického prostredia do podnikov, podporou vytvárania spin-off a startup podnikov a zvýšením miery účasti na terciárnom vzdelávaní. Posilniť konkurencieschopnosť hospodárstva riešením nesúladu medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami, zjednodušením uznávania zahraničných kvalifikácií a zvýšením účasti nedostatočne zastúpených skupín na trhu práce.

V Luxemburgu 21. októbra 2024

Za Radu

predseda

NAGY I.